

Da Væbnerne viste, hvad de kunde: Den store Øvelse.

Nedenstående er uddrag fra "Mindebogen – Marselisborg 1932, redigeret af Gustav Biering.

Til "Marselisborg Avis"s første Nummer udtalte en Holbæk-Væbner, Johannes Jeppesen, at noget af det, han ventede sig mest af i Lejren, var den store 24 Timers Øvelse. Han havde dermed sagt noget, som mange af hans graablusede Kammerater i andre Kredse ogsaa vilde skrive under paa. 24-Timers Øvelsen var en Sag, der paa Forhaand havde vakt stor Interesse ude i Landet. Mange mente ganske vist, at saadan noget skulde man ikke give sig af med. Det var alt for anstrengende og besværligt at arrangere og gennemføre. Men de fleste havde alligevel den Opfattelse, at saadan en Øvelse, der varede et helt Døgn, var den allerbedste Form for Terrænleg, naar man havde saa mange Drengene samlet. Til disse hørte Medlem af Lejrudvalget, Kredsfører Henrik Pedersen, Kalundborg, og det blev ham, der fik overdraget Hvervet at udarbejde Øvelsen i Enkeltheder.

Det tog næsten et halvt Aar at forberede Øvelsen. Først skulde Slagets Gang konstrueres, - det historiske Grundlag maatte vente til senere! Og Øvelsesudvalget, der arbejdede under Henrik Pedersens Ledelse, bestemte sig da til at dele Lejren i 20 Hold, der skulde spredes i det store Øvelsesterræn paa forskellige Bopladser. Her skulde de udføre forskellige Arbejder, der kunde give dem Lejlighed til at vise, hvad de kunde og ikke kunde af Væbner-Idrætten, - og senere vilde de paa spændende Farter i Terrænet faa Brug for al deres Snarraadighed og Opfindsomhed. Langsomt groede Øvelsen op. Forslag blev stillet, drøftet og ofte kasseret; men noget blev altsaa dog vedtaget, saadan at man hen paa Foraaret var klar over, hvordan det hele laa. Saa kom Forhandlingerne med Aarhus-Folkene, Besøg i Øvelsesterrænet, Aftaler med Skovvæsenet om Bopladser, Ildsteder og Brændesamling og Hundreder af andre Ting, som skulde bringes i Orden, og da Lejren aabnedes den 16. Juli, laa hele den store Øvelse klappet og klar i Henrik Pedersens Dokumentmappe. Nu skulde Vejret blot blive fint – og det blev det!

Mandag Aften ved Lejrbaalet fortalte Einar Nielsen om det historiske Grundlag. Han skildrede, hvorledes Spanierne i de store Opdagelsers Tid drog over Havene, og hvordan mange ogsaa naaede til Sydamerika. Store Dele af de vestindiske Øer og Mellemamerika blev erobret, overalt rykkede Spanierne frem drevet af deres umættelige Guldtørst. 1532 landede Pizarro og hans Folk paa Perus Kyst, og de begyndte Kampen mod Landets gamle Indbyggere, Inkaerne. Pizarro vidste, at et Sted - eller maaske flere Steder - i det vidtstrakte Rige havde Inkaerne samlet vældige Skatte; men han vidste ogsaa – for Inkaernes Præster havde fortalt Spanierne det – at den, som vilde finde Vej til Spaniernes Skat, maatte være snild og udholdende. Nu stod Pizarro da foran Maalet. Han havde delt sine 2200 Mand i tyve Flokke, som hver for sig skulde søge efter Skatten, og han vidste, at een af de tyve Flokke vilde komme og fortælle ham, hvor Rigdommene laa skjult. Det vilde ske i Morgengryet, naar Dagen brød frem over Hovedstaden Cuzco og lyste paa Soltemples Mure.

Pizarro - det var Henrik Pedersen, den var klar nok. Og de tyve Hold Spaniere var selvfølgelig Lejrens tyve Kampgrupper. Nu gjaldt det altsaa om at yde det bedste under Øvelsens Strabadser, for det Hold, der naaede længst i den Retning, havde altsaa vist, at det ejede mest af Snildhed og Udholdenhed - og det skulde altsaa derved have gjort sig fortjent til at bringe Pizarro-Pedersens Budskabet om Skatten. Det vilde blive en Øvelse, der var noget ved. Huh, hej, hvor det skulde gaa løs!

Og saa oprandt Tirsdag Morgen. Der var usædvanlig Fart over Morgenforberedelserne. Morgentoilette - 19 Sekunder! Morgenmad - 20 do.! Rask maatte det gaa, for der var nok at ordne, før man Kl. 10 kunde begive sig af Sted ud i Terrænet. Ganske pudsigt var det at staa samlet til Paraden og tage Maal af de forskellige Kredse. Det var interessant at staa og regne ud, hvem der var Chancer for at lange een ud i Døgnets Løb. Efter Morgenandagten traf man de sidste Forberedelser i jagende Tempo. Udrustningen blev fordelt: Teltunderlag, Kogegrej og Madvarer. Lidt efter lidt blev Kredsene formeret i Grupper, og til den fastsatte Tid troppede Holdene op foran den strenge Pizarro, der kontrollerede Tiden og gav Tegn til Afgang. Saa drog man af Sted

med forseglede Ordre ledsaget af en Gruppedommer, der i Døgnets Løb skulde være Øvelsesledelsens Repræsentant, udlevere Baand og Ordre og i det hele taget hjælpe til at alt kunde gaa jævnt og smertefrit.

Hvem der blot kunde have lejet en Ballon og hængt sig op et Par Kilometer over Lejrpladsen og Øvelsesterrænet. Saa vilde man have set, hvorledes de tyve Hold spredte sig i Terrænet. Man kunde have fulgt dem fra det Øjeblik, de forlod Lejren gennem Hovedportalen, til de - efter en March i straalende Sol - naaede til Bopladsen, hvor de straks tog fat paa at indrette sig for Natten. Saa kunde man have sammenlignet, hvad der skete. Man kunde se Gruppe det og det bære sig rigtig fornuftigt ad og bygge en smart Bivuak med Vindskærm og det hele, rigtig lækker til Natteophold i saadan et fint Sommervejr. Og man vilde have set andre Grupper indrette sig langt simplere, blot saaledes, at dens Deltagere kunde faa den fornødne Hvile. Man kunde maaske ogsaa have opdaget en enkelt Gruppe, der ikke lige med det samme naaede frem til det af Øvelsesledelsen bestemte Punkt . . . men det springer vi over!

Væbnerne havde været lidt urolige for, hvordan det skulde gaa med Middagsmaden under saa primitive Forhold; men det gik stort set de fleste Steder. Paa Spisesedlen stod Vandrisengrød med Rabarberkompot og derefter -Æg med Kartoffelmos. Man samlede Brænde paa de anviste pladser og indrettede Køkkenbaal saa godt, det lod sig gøre. Gennemgaaende klarede alle Grupperne sig pænt. Gruppepladsernes forskellige Kendetegn, der bestod af Romertal, blev hængt op, - og så var man klar til at tage fat paa det store Slag. Det gjaldt om uset at opspore saa mange af de rivaliserende Hold som muligt og indtegne deres Beliggenhed paa Kortet. Man skulde med andre Ord snige sig nær, at man kunde, læse Gruppens Kendingstegn samtidig løb man den Risiko at blive set af Fjenden og "dræbt" ganske koldt og roligt. Det kan nok være, der fandt mange Sammenstød Sted i Dagens Løb. Man turde næppe gaa forbi en Busk ... sad der mon ikke en blodtørstig Spaniol-bag den? Og dér fløj en Fugl op ... hvad betød det mon? Der blev listet og spejdet. Man var lydløs og snild. Man strengte sig vældigt an og lod sig ikke afskrække af nogen Vanskelighed. Time for Time gik, og Øvelsen skred programmæssigt frem.

Ved Aftensmadstid var der Vaabenstilstand. Klemmerne skulde tygges i Ro, og de smagte godt efter alle de udstaaede Strabadser. Men bagefter fulgte Aftenens og Nattens Begivenheder. Nu havde Grupperne ikke mere Romertal som Kendetegn. Nej, i Stedet var ophængt Lygter med forskellige Farver, og det var nu dem, der skulde konstateres. Men hvor havde Egnen skiftet Karakter. Nu var det ikke mere en venlig Skov, hvor ranke Bøge og tætte Buske dannede en tiltalende Ramme om en spændende Leg. Der var blevet fælt og uhyggeligt inde i Mørket, Træerne stod som Kæmpespøgelser, der saa ud til allehaande. Lumske Grene greb fat i en - og oven i Købet bagfra, saa man hele Tiden troede sig tæt forfulgt. Bladene raslede og hviskede, saa man havde paa Fornemmelsen, man var dumpet midt ind i en fjendtlig Gruppes hemmelige Raadslagning, og ingen anede jo, om den næste Grøft eller Træstamme vilde afsløre et Par graadige Fjendearme, der let og behændigt hapsede det dyrebare Baand. Nogle snilde Folk benyttede den Taktik at blænde Modstanderne med Lommelygter. De burde dog have vidst, at Lommelygten ikke var opfundet paa Pizarros Tid...!

Drabelige Slag blev udkæmpet. Kredsfører Rubeksen fra Færøerne fortalte glædestraalende om, hvorledes han havde overværet et helt stockholmsk Blodbad, hvor det var gaaet særlig hedt til. Drengene havde kæmpet med en saadan Energi, at det vist nærmest var usandsynligt; men det værste var, at bagefter havde de opdaget, at de hørte til samme Gruppe. Det blev en Omgang koldt Vand i Blodet.

Mellem Kl. 23 og Kl. 2,30 skulde Grupperne bringe ild til Pizarro-Pedersen, som sad paa Jelshøj og smaablundede. Hver Gruppe udvalgte en Patrulje til denne Ildfærd, og Patruljen fik saa overrakt en Stump Fyrsvamp, der blev antændt. Let var Opgaven ikke. Adskillige Grupper maatte paa forskellig Maade give Fyrsvampen styrkende Midler, - andre opgav helt Spasen. Kun et enkelt Hold klarede Jobbet med Glans. Men en spændende Tur blev det. Og paa Jels Høj skulde et Baal antændes, og Patruljens Ordfører skulde berette om Dagens og Nattens Oplevelser. Dette skete paa vidt forskellige Maader. Nogle aflagde en tør Beretning, der egentlig hørte hjemme paa en Generalforsamling i et større Hønseri, - andre holdt sig til det dramatiske og holdt

flammende Taler, der gnistrede af Heltemod og store Bedrifter. Saa kunde man atter begive sig hjem og gaa til Ro. Lige til Kl. 7 vilde der være Fred og ingen Fare.

Onsdag Morgen oprandt med Solskin og blaa Himmel, og straks gik de tyve Hold i Gang med Tilberedningen af Morgenmaden. Derefter fulgte den maaske vanskeligste Opgave af alle Øvelsens punkter. Der skulde ryddes op, og det saaledes, at det var komplet umuligt at se, at der havde været nogen i Skovene. Gruppedommerne havde faaet Besked om at se godt efter, og de gjorde det ogsaa. Hvis Væbnerne ikke klarede Opgaven ordentligt, vankede der dundrende Straffepoints. Det var selvfølgelig nødvendigt at gøre pænt i Stand efter sig. Det forstod enhver, og man tog fat med godt Humør. Alle var jo interesseret i, at det blev saadan, at man gerne maatte faa Lov at komme igen en anden Gang. Naar Gruppedommeren havde udtalt sin Godkendelse af Oprydningen, kunde man paabegynde Hjemmarchen. Der var Humør i alle Grupper. Sangene lød. Raabene gjaldede. Latteren fængede Gang paa Gang, naar en eller anden fortalte om en morsom Begivenhed fra Slaget. Alle var enige om, at det havde været en fin Øvelse. Alle havde oplevet noget spændende, og nu ventede man ivrigt paa at faa at høre, hvem der havde vundet.

Mange af Væbnerne og Førerne havde i Skovene mødt Kongen, og to Instruktører havde faaet Besked paa at sige til Lejrchefen, at Kongeparret og Kronprinsen gerne vilde aflægge Lejren et Besøg Torsdag Kl. 14. Denne Meddelelse blev bragt til hele Lejrens Kundskab ved den store Parade, som afholdtes Kl. 12,30, efter at alle Hold var vendt hjem. Efterretningen om det forestaaende Kongebesøg blev modtaget med Begejstring af Væbnerne. Iøvrigt gik Dagen med at bringe Orden i Lejren. Mange Telte skulde rettes op, og Bagagen og Grejerne anbringes paa de rette Pladser. Der var ogsaa nok en Del, som havde Lyst til at ligge paa langs. Helt uden Besvær havde de 24 Timer jo ikke været.

Efter at Flaget var taget Kl. 20,15, blev Resultatet af Øvelsen bekendtgjort. I nogle indledende Bemærkninger udtalte Henrik Pedersen bl. a., at der paa Forhaand havde været mange, som nærede Betæneligheder ved at afholde et saadant Foretagende, og mon der ikke var en Del, som Tirsdag Morgen var gaaet til Værket med blandede Følelser? Men havde det maaske været saadan før, saa var det nu bagefter godt at se, hvor glade Folk var for Øvelsen. Den var blevet heldigt gennemført, og mange Opgaver var klarert paa udmærket Maade. Det vigtigste Resultat var dog, at der mellem de Kredse, som havde været forenet i Grupperne, var kommet et godt Sammenhold. De, som nu under Kampen havde faaet Lejlighed til at lære hinanden at kende, skulde i de kommende Dage søge at føre Bekendtskabet videre. Saa vilde de ikke snyde sig selv. Under stigende Spænding oplæste Henrik Pedersen derpaa Resultaterne, og der blev stor Begejstring, da det meddeltes, at Delingsfører Gustav Ingholts Gruppe var blevet Nr. 1. Den sejrende Gruppe maatte frem foran Fronten, og Poul Schou ønskede til Lykke, ligesom han benyttede Lejligheden til at udtrykke sin Glæde over, at Færingerne var med i det sejrende Hold. Lejrchefen holdt ogsaa en lille Tale for Henrik Pedersen, der havde udført et meget stort og paaskønnelsesværdigt Arbejde med Øvelsen. Det var den omhyggelige Forberedelse, der havde betinget den store Sukces. Der var vel nok Smæld i det Hurra for Øvelseslederen, der fulgte paa!

Senere samledes man til Lejrbaal, og mærkeligt nok var der ingen Søvnighed at spore hos Drengene, som dog havde gennemgaaet adskillige Strabadser og havde tilbragt Natten under meget primitive Forhold. Man nynnede med paa Marselisborg Væbner Parade og lyttede interesseret til Redaktør Jens Fr. Lawaetz' orienterende Bemærkninger om Torsdagens Radiotransmission. Man sang "Kanoner", mens Henning Elbirk dirigerede, og betragtede med Interesse Færingernes Folkedanse. Deres Sang lød ejendommeligt for os. Den var ensformig og dyster, lignede slet ikke det, vi er vant til. K. 19's Lejrkorkester høstede som sædvanlig stort Bifald - Det gjorde "Cirkus Bellis" ogsaa. Intet andet Cirkus i Norden har nogen Sinde kunnet opvise et saa-dant Eliteprogram. Fremragende Kunstnere og Akrobater fra først til sidst. Alene det storstilede Indtog, hvor et udsøgt Orkester under Svangrens fremragende Ledelse spillede det ene Makværk efter det andet. Man anede Stratosfæren i den Musik! Og hvor jublede man over Vognene med de forskellige Artister! Og Hestene! Efter Indmarchen fulgte Numrene Slag i Slag, Skoleridtet i fri Dressur var fænomenalt. Man kunde slet ikke se, at Hestene bestod af Dreng og graa Tæpper! Men Slangemennesket var dog Toppunktet. Det var Valther Berg fra Aarhus 1, der slog Knuder paa sig selv og anbragte sine Lemmer i alle mulige forrykte Stillinger. Kredsfører Holsøe fra F. 3 tog

Folk med Storm, da han udførte sine halsbrækkende Øvelser paa en Bænk, der var maskeret som Araberhingst, og Rudolf Christensen fra F. 1 indgød Ærefrygt ved sine Kraftpræstationer. Verdens mindste Artister fra K. 21 og K. 3's Sketch var ogsaa fine Ting.

Efter at Direktør Dohm havde bragt en Hilsen fra gamle F.D.F-Drengene, og Forbundssekretær Paul Fr. Busk havde reciteret af "Der var engang -", fik Landsforbundets Formand, Provst Ludvig Valentiner Ordet, hvorpaa Aftenen endte som sædvanlig med Væbnersang og Væbnerløsen. Saa myldrede Drengene til Teltene, og de havde rigtignok Hastværk med at komme til Ro. Nu meldte Trætheden efter Dagens Anstrengelser sig for Alvor, og der blev sovet godt den Nat!

Forsiden af mindeborgen